

Ευρετήριο Ελληνικών Ψηφιακών Πηγών

Παναγιώτης Γεωργίου, Κωνσταντίνος Κουμούτσος, Φιερούλα Παπαδάτου,
Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης, Πανεπιστήμιο Πατρών

1. Εισαγωγή

Το Ευρετήριο των Ελληνικών Ψηφιακών Πηγών αποτελεί μια πρωτοβουλία της Βιβλιοθήκης & Κέντρου Πληροφόρησης του Πανεπιστημίου Πατρών και υλοποιήθηκε στα πλαίσια του έργου ΤΗΛΕΦΑΕΣΣΑ – ΕΠΕΑΕΚ II, Ενέργεια 2.1.3: «ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΚΑΙ ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ», Κατηγορία Πράξεων δ: «Ενίσχυση και εμπλουτισμός Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών» (Γ' ΚΠΣ).

Το ευρετήριο φιλοδοξεί να αποτελέσει εθνικό σημείο αναφοράς για το σύνολο των ελληνικών ψηφιακών συλλογών και πηγών πληροφόρησης οι οποίες παρέχουν πληροφορίες ή/και πρόσβαση σε πρωτότυπο περιεχόμενο στην ελληνική γλώσσα με βασικούς στόχους:

- τη συγκέντρωση και κωδικοποίηση βασικών πληροφοριών και παραμέτρων λειτουργίας κάθε ελληνικής ψηφιακής πηγής ή/και κάθε σχετικής πρωτοβουλίας
 - την καταγραφή της εξέλιξης και της προόδου της χώρας μας στη δημιουργία ψηφιακού περιεχομένου και υπηρεσιών πληροφόρησης
 - την καλύτερη ενημέρωση των τελικών χρηστών αλλά και των εμπλεκόμενων φορέων καθώς και την βελτίωση του συντονισμού και της συνεργασίας σε ζητήματα τεχνολογιών, προτύπων, παρεχόμενων υπηρεσιών και πολιτικών επιλογής και διαχείρισης των ψηφιακών πηγών
 - την ενίσχυση των προσπάθειών δημιουργίας ελληνικού περιεχομένου και την ανοικτή πρόσβαση σε αυτό
- Η ιδέα της δημιουργίας ενός σχετικού ευρετηρίου γεννήθηκε κατά την διάρκεια του

Κατηγορία Πηγής	1. Βάσεις βιβλιογραφικών δεδομένων
	Συλλογές μεταδεδομένων διαφόρων ειδών τεκμηρίων, χωρίς απαραίτητα να δίνεται πρόσβαση στη πλήρη μορφή του τεκμηρίου.
Τύποι Πηγών/ Περιεχομένου	
1.1 Κατάλογοι βιβλιοθηκών	
1.2 Βιβλιογραφίες	Συλλογές βιβλιογραφικών δεδομένων βιβλίων, μονογραφιών κλπ.
1.3 Άρθρα Περιοδικών Εκδόσεων	Συλλογές βιβλιογραφικών δεδομένων άρθρων περιοδικών, εφημερίδων κλπ.
Κατηγορία Πηγής	2. Ψηφιακές συλλογές (Βάσεις πλήρους κειμένου)
	Συλλογές που ευρετηριάζουν, χρησιμοποιώντας τουλάχιστον ένα ελάχιστο αριθμό πεδίων μεταδεδομένων, και αποθηκεύουν ψηφιακά τεκμήρια στην πλήρη μορφή τους και παρέχουν την δυνατότητα περιορισμένης ή ελεύθερης πρόσβασης στην πλήρη μορφή τους.
Τύποι Πηγών/ Περιεχομένου	
2.1 Αρχεία Περιοδικών Εκδόσεων	Πλήρεις ή/και συστηματικά οργανωμένες συλλογές άρθρων παλαιών τευχών πάσης φύσεως περιοδικών εκδόσεων (περιοδικά, εφημερίδες κλπ) ενεργών ή μη.
2.2 Συλλογές Βιβλίων, κειμένων, άρθρων	Κάθε συλλογή ψηφιακών τεκμηρίων που αναφέρονται σε βιβλία, μονογραφίες και πάσης φύσεως μεμονωμένα κείμενα και άρθρα.
2.3 Συλλογές εικόνων & πολυμεσικού υλικού	Κάθε είδους συλλογή ψηφιακών τεκμηρίων που αναφέρονται σε εικόνες (φωτογραφίες, απεικονίσεις έργων τέχνης κλπ), αρχεία ήχου, βίντεο κ.ά.
Κατηγορία Πηγής	3. Ιδρυματικά αποθετήρια
	Στην πραγματικότητα αποτελεί ένα τύπο ψηφιακής συλλογής (βλ. Κατηγορία 2) με τις ιδιαιτερότητες στο περιεχόμενο και στο ότι δημιουργούνται από ακαδημαϊκούς & ερευνητικούς οργανισμούς, και λόγω των οποίων στην παρούσα εργασία αντιμετωπίζονται ως ξεχωριστή κατηγορία.
Τύποι Πηγών/ Περιεχομένου	
3.1 Γκρίζα Βιβλιογραφία	Διπλωματικές & Μεταπτυχιακές εργασίες, Διδακτορικές Διατριβές και πάσης φύσεως επιστημονικά κείμενα (αναφορές κλπ) ενός οργανισμού.
3.2 Δημοσιεύσεις	Δημοσιεύσεις των μελών του οργανισμού με περιορισμένη ή ελεύθερη πρόσβαση στο πλήρες κείμενο αναλόγως των πνευματικών δικαιωμάτων.
3.3 Εκπαιδευτικό Υλικό	
3.4 Αρχειακό Υλικό	Κάθε άλλου είδους τεκμήριο (διοικητικά έγγραφα, φωτογραφίες κλπ) του οργανισμού
Κατηγορία Πηγής	4. Ηλεκτρονικά Περιοδικά
	Συλλογές άρθρων ενεργών τίτλων περιοδικών που διατίθενται αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή και πολλές φορές το σύνολο των διαδικασιών υποβολής - αξιολόγησης των άρθρων και έκδοσης των τευχών υλοποιείται αποκλειστικά σε ψηφιακό περιβάλλον (e-publishing).

Στην παρούσα φάση, οι αρχικές καταγεγραμμένες πηγές στο Ευρετήριο και οι βασικές πληροφορίες για αυτές έχουν εισαχθεί από το προσωπικό της ΒΥΠ. Βασικά πεδία αναζήτησης και σάρωσης αποτελούν ο τίτλος, η κατηγορία και ο τύπος της πηγής, το ίδρυμα υλοποίησης, τη θεματική περιοχή, το χρησιμοποιούμενο λογισμικό κ.ά. Το Ευρετήριο λειτουργεί σε πιλοτικό στάδιο και στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα η ΒΥΠ θα επικοινωνήσει με τους υπεύθυνους φορείς λειτουργίας των πηγών αυτών για την επικαιροποίηση των στοιχείων κάθε πηγής.

Επιπλέον θα πρέπει να τονιστεί ότι η εγκυρότητα και η χρηστική λειτουργία ενός τέτοιου Ευρετηρίου βασίζεται σε πολύ μεγάλο βαθμό στην αποδοχή του και την ενεργό συμμετοχή όλων των φορέων και της ψηφιακής κοινότητας της χώρας μας.

Για το λόγο αυτό καλούμε όλους όσους δραστηριοποιούνται σε σχετικές πρωτοβουλίες να υποβάλουν στο Ευρετήριο στοιχεία για κάθε νέα προσπάθεια ψηφιοποίησης, ευρετηρίασης ή γενικότερα δημιουργίας ελληνικού ψηφιακού περιεχομένου καθώς και στοιχεία για οποιαδήποτε αλλαγή στα δεδομένα των πηγών που έχουν ήδη ευρετηριαστεί. Περισσότερες πληροφορίες: Παναγιώτης Γεωργίου (τηλ: 2610 969 623, e-mail: panos@lis.upatras.gr)